Ч. 203 Середа 10 (22) вересня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Гостина цісаря Вільгельма в Будапешті. — До парляментарної ситуациї. — Грецко-турецкий договор).

Цісар німецкий приїхав до Будапешту, де приймили его дуже величаво. Вже в Могачи, куди прибув цісар на пароходї „Софія“ приняте було сьвітле. Старший жупан в своїй промові дякував, що могучий союзник угорского короля почтив комітат своєю присутностию. Цісар Вільгельм відповів, що в тих сторонах провів час дуже мило. З Могача поїхав цісар Вільгельм зелізницею до Пешту.

Улиці міста були величаво прикрашені. Шпалер від двірця аж до замку королївского творила ціла залога, товариства, корпорациї і шкільна молодїж. Публики зібрало ся на улицях кілька сот тисячів. На двірци дожидали гостя архикнязї, мінїстри, достойники цивільні і войскові. Цісарский поїзд заїхав на дворець на кілька мінут перед 10-ою. В дорозї на дворець витала цісаря публика з великим одушевленем.

О годині 10-ій приїхав цісар Вільгельм і привитав ся сердечно з Цісарем Франц Йосифом і архикнязями, почім оба монархи відбули перегляд почетної компанїї. Дорога обох цісарів з двірця до замку була одним рядом оваций. В замку повитав цісаря Вільгельма найвисший маршалок угорского двора ґр. Апоний, архикнягинї дожидали цісарского гостя на послїднім степени сходів. В так зв. білій сали ждали мінїстер ґр. Ґолуховский, угорскі хорунжі і инші двірскі достойники. Представленя відбули ся в синій сали. По представленях, удав ся цісар Вільгельм до своїх комнат. О годині 3-ій відбув ся обід в замкненім кружку. По обіді оглядав цісар Вільгельм місто, а вечером о $8^1/_2$ години відбув ся равт.

Прагека Politik пише о парляментарних справах:

Дня 23 с. м. по отвореню засїданя Палати послів, коли архімандрит др Цуркан, найстарший віком посол, обійме провід, приступить Палата зараз до вибору президиї, секретарів і до уконституованя. Торжественне отворене Палати відпаде. Чи з огляду на теперішну ситуацию наміряє правительство зложити яку заяву, не звістно. Імовівно припаде та задача президентови, котрий проголосить до Палати візване, аби она взяла ся до парляментарної працї. Панує загальне пересьвідчене, що вибір президиї, як також вибір до делеґаций, котрі будуть поставлені на порядку другого засїданя, а також наради над предложенем о поміч зі сторони скарбу державного для навіщеих повенями — перейдуть спокійно. Борбу розпічнуть обструкционісти аж при буджетї і предложеню в справі угодової провізориї з Угорщиною. Прелїмінар буджету на р. 1898 внесе мінїстер скарбу на третім засїданю палати. Провізория угода обіймає лиш два параґрафи.

Накоиець по чотиромісячних проволїканях, торгах і переговорях уложено мирні прелїмінариї, на котрі згодили ся всї інтересовані і дня 18 вересня, в суботу, підписано їх в Константинополи. Договор обіймає 10 артикулів, котрі містять постанови, що-до управильненя границї, воєнного відшкодованя, випофаня турецких войск з Тесалїї, правних привілеїв і свобід грецких і турецких підданих в обох державах, винищеня опришківства на границї і т. ин. Договор має підписати султан до вісьмох днів. По тім речинци будуть ті постанови предложені до принятя кабінетам держав грецкому парляментови і аж тодї увійде договор в житє. Здає ся, що то вже довго не потреває, бо обі сторони, Греция і Туреччина винищені, не можуть удержувати войска на границї і тому будуть спішити ся о остаточне полагодженє справи. По заключеню мира прийде черга на реформи в Креті.

Новинки.

Львів дня 21-го вересня 1897.

— **Іменованя.** П. Президент Мінїстрів іменував повітового лїкаря дра Ферд. Обтуловича старшим лїкарем повітовим в Галичинї.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншим на засїданю з дня 15-го вересня с. р.: 1) визначити Ів. Барну управителя 5-кл. школи в Лїську на представителя учительства до тамошної ц. к. окружної ради шкільної; 2) іменувати суплентами в школах середних: Йос. Пионтковского в I-ій ґімназиї в Перемишли, Блас. Ґавора і Ґер. Фелиньского в III-ій ґімназиї в Кракові Тад. Дропйовского в ґімназиї сьв. Анни в Кракові, Ів. Кочвару в ґімназиї в Вадовицях, дра Юр. Жулавского в ґімназиї в Яслї, Ів. Шадена в школї реальній у Львові, Вікт. Шельонґовского, Йос. Срочиньского і Ів. Залуского в ґімназиї Франц Йосифа у Львові; 3) перенести суплентів в школах середних: Брон. Старецкого з Ярослава до III-ої ґімназиї у Львові, Ант. Ольберка з ґімназиї в Тернополи до ґімназиї в Золочеві, Богд. Гофа з ґімназиї в Коломиї до школи реальної в Кракові, Ад. Цегака зі школи реальної у Львові до школи реальної в Тернополи, Ад. Бера зі школи реаль-

1)

Войткове женихане.

(Оповідане з польского — Севера).

— Новий огородник прийшов від сьв. Івана до двора — розійшло ся з скоростию блискавицї в околици облятій водами Вислоки і горбками Полудника і Поломиї.

Панї приймаючи молодого огородника, мала ему сказати — присягаючи ся на всьо сьвяте, що правда — отже панї сказала ему остро, що не позволить на ніякі баламутства біганє за двірскими дївчатами. Того не стерпить, огородник мусить оженити ся на осінь.

Домок в огородї єсть, місце в стайли на дві корови, кілька загонів під барабол' і капусту, зерно в шпихлїри, а до того не бракує і паннів в околици. То честні і роботящі дївчата — і хоч огородник з Кракова може мас голову запрятану якими примнами — хорош ... До осени цілих три місяцї, досить часу на гляданє і знакомости, а від двірских дївчат засї!

— Оженити ся, або проч з двора вертай звідки прийшов.

Промогу панї толковано на всіляк. способи, додаючи до неї різні замітки.

Промова панї до огородника виросла в коротків часї в околици на проповідь о моральности і о благословеньстві супружества.

— Дай їй Боже здоровлє — говорили панї лїсні і панї писарові з економками з фільварків. То само говорив і арендар з коршми двірскої, вдовець, отець одної дочки, здорової і веселої вісімнайцять лїтної дївчини.

Всї говорили.

Вість плила від синих вод Вислоки в гору, полями, зеленими ланами засїяними збіжем, березовими лїсами, аж на сам вершок гір Поломиї і Полудника, окружений лїсами темних смерік і зелених буків.

Лїсні тих лїсів, як то їх звичай, мали здорові дочки, а в наслїдок консервативного інстинкту не пустили тої вісти на північні склони гір.

Она задержала ся і станула, дивлячись таємно від всходу на крівлю горальнї Стригочиць побиту білими ґонтами і на дорогу висаджену каштанами — а від заходу на червоні вежі двох церков Пільзна і червоні дахи староства і суду. Всхід з заходом лучила ріка, що мінила ся сріблом в сьвітлї сонця.

Та вість виповнила цілий той шмат землї, заволодїла умами, втиснула ся до сердець, всї галки забрала для себе. Мовчалива, невидима — володїла тайною силою своєї величини.

Матери і батьки не говорили о ній з дочками, однако єї сила була така велика, що першої неділї від появи тої вісти, зароїло ся на всїх дорогах від Полудника, Поломиї і Стригочиць до Пільзна візками повними синих і рожевих жіночих одягів немов китицями розцвилих бозів, тулипанів і польових рож.

Візки ідучі від Полудника і Поломиї переїздили ріку в брід. Переїзд на міст дорого коштує.

Ріка була глубока, вода набирала ся у візки і з тої причини було богато страху, підношеня спідниць та вскінци сьміху по минулій небезпечности.

Вість глядїла на то всьо з темних лїсів Полудника і усьміхала ся весело. Виділа також, як з мурованих официн Стрегочиць висунув ся візок тягнений двірскими кіньми. На візку сидїли економ і паньством звичайно Войтунем а службою паном Войтїхом називаний, молодий огородник.

Конї бігли скоро, за візком здіймав ся великий туман пороху, подібний до хмари, осьвітленої золотом сонця або до комети, котрої головою були економ Стрегочиць і пан Войтїх огородник.

Місто і церков здіймали ся на горбку заповненім нинї візками панів офиціялїстів і заможних селян. На боцї стояв повіз панї.

— Ми спізнили ся — сказав економ до огородника — а панї того не любить.

Поважний голос орґанів, перериваний пискливим звуком дзвінків, запанував над зібраними, служба полишена для пильнованя коний поздоймала шапки хрестячись. То само зробили економ з огородником.

— Спізнили ся — повторив економ, обертаючись до огородника. — Перейдїть через за-

ної у Львові до школи реальної в Тарнові; 4) затвердити в учительстві в школах середних: Ів. Вількоша в ґімназиї в Новім Санчи, Ант. Борженьского в ґімназиї в Сяноці, Ем. Литиньского в ґімназиї в Золочеві, Ів. Кублиньского в в І-ій ґімназиї в Перемишли, Теод. Нахера в ґімназиї в Бережанах; 5) установити посади греко- і римо-кат. катихитів при 5-кл. школі народній в Старім місті від 1-го лютого 1897; 6) перемінити 1-кл. школу в Горожанці на 2-кл. від 1-го вересня 1897; 7) дозволити на перемінене приватної 8-кл. школи женьскої сс. Бенедиктинок лат. у Львові на школу виділову 5-кл. женьску, получену під спільною дирекциєю з 4-кл. школою народною; 8) призначити до ужитку в школах середних з язиком викладовим руским: а) „Дра Жиґмонта Самолевича. Граматика латиньского язика. Часть II. Переложив Іл. Огоновский“. Львів 1897. Ціна оправленого примірника 1 зр. 20 кр. б) „Фр. Прухницкого. Вправи латиньскі до третої кляси. Переложив Іл. Огоновский“. Львів 1897. Ціна оправленого примірника 80 кр.; в) „Cornelii Nepotis liber de excellentibus ducibus exterarum gentium. Видав Людв. Сальо“. Львів 1897. Ціна опр. примірника 1 кор. 30 сот. г) „Др. Олександер Семкович. Оповідання з історії всесьвітної. Часть друга. Переложив Василь Ільницкий“. Львів 1897.

— Стан здоровля Є. Ем. Кардинала Сембратовича, погіршив ся о стілько, що запалене перейшло і на ліву сторону легких. Такий стан потребає кілька днів, заки не наступить криза в недузї.

— Корнелій Уейский, знаменитий польский поет, упокоїв ся в суботу в полудне в Павлові коло Холоєва в домі свого сина по довготревалій, тяжкій недузї, в 74-ім році житя. Уейский почав писати вже в 16-ім році житя, а найвисше станув в збірці поезий званих „Скаргами Єремії“, котрі написав в 1846 році. — Похорон покійника відбуває ся нинї в Павлові, куди виїхало зі Львова дуже богато осіб, між иншими депутация Виділу краєвого під проводом Є. Е. п. Маршалка краєвого і відпоручники многих польских товариств. У Львові повівають жалібні хоругви на будинку соймовім, інституті ім. Оссолиньских, ратуши і ин.

— Стипендиї. Виділ краєвий розписує конкурс на 3 стипендиї по 40 зр. надання дра Антона Качковского для дїтий бідних міщан з Кут. Стипендиї тоті призначені для хлопців, або й дївчат, почавши від 7-го року житя, удїляти ся мають до покінченя четвертої кляси народної школи, однак при відличних поступах можуть бути продовжені для хлопців аж до окінченя ґімназиї або наколи стипендист хоче ся учити ремесла або практикувати в торговли на дальших 3 роки, а стипендисткам, що хочуть образувати ся в якій небудь галузи ремесла чи науки, може продовжити ся па речинець означений в кождім случаю з осібна. Подання належить вносити до 15 падолиста через заряд школи до Виділу краєвого. Свояки фундатора мають першеньство.

— Убийство. В Скваряві новій, жовківского повіта, пропав без вісти перед місяцем ще селянин Михайло Сїнявский. Жандармерия, слїдячи за ним, найшла дня 14-го с. м. трупа Сїнявского в лїсї. Труп лежав в ямі і був прикритий галузєм. О убийство Сїнявского підозрілих Кароля Химчука неслюбного сина Сїнявского і Анну Сїнявску, жінку убитого, арештовано. Обоє признали ся до вини.

— Огні. Дня 10-го с. м. около 10-ої години в ночи на фільварку п. Александра Стшелецкого в Кукизові, львівского повіта, вибух зі стога вівса огонь і знищив стодолу і шопу з машинами та 5 стогів збіжа і значну скількість будівляного материялу. Шкода обчислена на 16.546 зр. була обезпечена лише на суму 5.000 зр. Причина огню незвістна. — В Протесах, в жидачівскім повіті, знищив огонь 7 селяньских загород; шкода обчислена на 6000 зр., лиш в части обезпечена.

— Ще одна жертва зелїзничої катастрофи коло Коломиї. Доносять іменно зі Львова, що минувшої недїлї завізвано лїкаря до Топї Штайн, жінки купця. Сконстатувавши у Штайнової умислову хоробу, відвезли єї до львівского шпиталю. Штайнова їхала тим нещасливим поїздом, що завалив ся коло Коломиї над Косачівкою. Підчас катастрофи зі страху збожеволїла. Тепер змогла ся хороба так сильно, що хору не можна було держати далї дома.

— Девятьлїтна вандрівка листу. Редакция „Кіевлянина“ одержала недавно почтову карту, котра дивним збігом обставин відбула довгу, бо цїлих 9 лїт триваючу вандрівку, заким дійшла до рук, для котрих була призначена. Карта була вислана з Варшави 12-го січня 1888 книгарнею Ґебетнера і Вольфа до книгарні Ґінтера і Малецкого в Києві, куди дійшла 22-го серпня 1897, то значить в часї, коли оба шефи фірми: Ґінтер і Малецкий померли і книгарня перейшла в инші руки. Яким способом лист міг через 9 лїт подорожувати, доси ще не вияснено.

— Бальон Андре'ого, як телеграфують з Петербурга, мали бачити дня 14 вересня о годині 11-ій в ночи над північно-західним побережем в місцевости Анциферовсков, в губернії єнїсейскій.

— Дїточа глупота. В Карапчіві на Буковині бавило ся четверо дїтий у віцї від 5 до 7 лїт на поли. Трое з них вілізло до буди зробленої з кукурузи, а четверта дитина, аби викурити тамтих з буди, підпалила сухе бадиле. Огонь обняв нараз цїлу буду, а дїти мало що живцем не погоріли. Одно з них, 5-лїтна дївчина умерла з ран, а двоє боре ся між житєм а смертию.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 21 вересня. Румуньска пара королївска приїде сюди дня 26 вересня і забавить до 28 рано. Відтак виїде до Будапешту, звідки удасть ся дня 29 вересня до Букарешту.

Будапешт 21 вересня. Цїсарі оглядали місто через цїлий день. Всюди витано їх з одушевленем. Вечером були на ґалевім обідї.

Берно 21 вересня. На великім вічи моравских Чехів в Кржечковичах під Вишавою ухвалено адресу в заявою преданности для цїсаря і з просьбою, аби цїсар велїв себе коронувати в ювілейнім роцї на короля ческого.

Переписка зі всїми і для всїх.

Молода ґаздиня Івася, Скала: Дуже нам приємно, що можемо молодій ґаздини служити радою, а то тим більше, що молода ґаздиня хоче, як видко, бути поступовою, бо коли чого не знає, то старає ся розвідати і питає других о раду. Нехай би й другі наші молоді ґаздинї брали собі примір з неї. Але нехай нам молода ґаздиня вибачить, коли на сїм місци і зараз не вповнї дамо відповідь на єї питаня, бо раз тут за мало місця, а відтак і ми не всевідущі та мусимо часом також ще других питати о раду. А тепер до річи: 1) З якої причини — питаєте — мушу масло робити часом і дві години, заким оно зробить ся? Молоко від одної корови і держу молоко в пивници. — Правильно роблене масла повинно тревати що найменше 20 мінут, а на всякий случай не довше як годину, звичайно робить ся пів години або три чверти. Коли масло дуже довго не хоче ся зробити, то найчастїйше буває тому причина за мала (низька) теплота сметани; длятого перед робленєм треба єї відповідно огріти. Наші ґаздинї роблять звичайно так, що коли масло довго не хоче ся робити, доливають до масничкн потрохи теплої води, а масло тогди зачинає ся зараз збивати. Також може бути причиною то, що масничка за повна; длятого треба наливати до неї сметани що найбільше до двох третин. Часом буває і так, що можна і цїлий день робити, а масло не зробить ся, лиш зібє ся на пішу. В таким случаю причиною єсть занадто кисла сметана і якісь кваси в нїй, котрі по найбільшій части походять з нечистости. Длятого треба і гладущики на молоко і сметану та й масничку за кождий раз добре вишурувати, вимити і випарити. Для знеутралїзова-

---

христию і станьте в дверех коло дзвінка, а я втисну ся головними дверми, аби мене панї не виділа.

Войтуньо послухав ради. Виймив з кишені щіточку з зеркальцем, здоймив капелюх, оглянув себе і пригладив волосє, здоймив синяву загортку, обтріпав з неї хусточкою від носа порох, одів єї назад, запяв, поправив синю краватку, перейшов через захристию і станув в дверех зараз коло дзвінка.

Поява молодого огородника, викликала в церкві мале порушене, а особливо в перших лавках.

Відважнїйші почали собі шептати, що він чорнявий, що має темні очи, деякі доказували, що бурі, що єго погляд лагідний, що вуси чорні, а він сам снїдий, що мусить бути добрий і смирний, а вкінци, що з него був би не злий муж, коли би....

Сьвященик відвернув ся від престола хрестячи вірних, нарід порушив ся, люди забирали ся до виходу. Ждали лише на дїдичку, котра звичайно перша виходила; такий був вже звичай.

На цминтари товариство подїлило ся на купки, відповідно до достоїньства, старшини в урядах і становища в сьвітї. Староста і комісарі з табулярними властителями становили одну громадку, старші лїсничі і управителї дібр з представителями власти низших степенів, прилучили ся до економів і лїсничих, а лїсні разом з заможнїйшими міщанами і писарями займили місце коло головних дверий церкви.

Серед тих громадок пан Войтїх станув сам. Не сьмів приступити до кружка, в котрім проводив економ, а більше нїкого не знав.

З громади побіч входових дверий розходив ся довкола гамір, перериваний веселим сьміхом. В тій громадцї було найбільше соломяних капелюшків та рожевих і синїх спідничок. Зпід капелюхів всї очи як люнети були напралені на Войтуня. Хлопець держав ся остро, але мимо того чув огонь на лици.

— Пан огородник до панї! — роздало ся по цминтари перебігаючи з уст до уст.

Войтуньо пустив ся скоро, за ним поступала поволи громадка зпід головних дверий.

Соломяні капелюхи добачили, що огородник налягає на ногу. Та мала недостача здобула єму лїпшу славу, анїж як би мав прості ноги а сильні як викуті з зелїза.

— Не возьмуть єго до войска — погадали всї.

— То буде міг зараз женити ся, хоч би за місяць — порішили всї матери.

Огородник підбіг до панї, здоймив капелюх і на привитане поцїлував єї в руку.

— Оглянь ся і придиви ся, кілько тут хороших і молодих дївчат.

Войтуньо оглянув ся і почервонів як вишня, почервонїли і дївчата, задержуючи ся з матерями в цминтарних воротах. Догадали ся, що панї о них говорить і показує їх хлопцеви.

— Видиш — кінчила панї — ідуть за тобою. З тебе жених і ти подобаєш ся.

Відтак кивнула рукою на фірмана, аби заїхав.

Осьмілений хлопець надїв капелюх, а боячи ся поглянути, щоби не побачити цїкавих очий, що дивили ся на него з пова соломяних капелюхів, пішов просто на ринок до склепу, перед котрим стояли в великих деревляних вазонах чотири олеандри.

В найпоряднїйшій комнатї, в комнатї, в котрій був стіл накритий обрусом, канапа обита цератою, а стіни помальовані на блїдо-синьо, сиділи старший лїсничий, двох управителїв, директор школи і кількох молодших урядників зі староства, в другій комнатї стояв стіл помальований на чорно і виплітані крісла. Там розсїли ся економи. Аж в третій комнатї, де стояв стіл покостований на жовто і такі самі деревляні стільцї, сїв собі Войтуньо тихо в кутї та попросив о склянку пива.

Пити пиво по богослуженю в корінним склепі під олеандрами, належало до доброго тону. З часом сталось оно конечностию і дивним, принятим звичаєм.

Хто там не був, на того косо дивили ся, а що найменше легковажено їх.

Не довго сидів Войтуньо сам. Двері отворили ся з гуком і до комнати увійшов пан

ня квасів в сметані можна иноді додати дрібку соди. — Більше о робленю масла знайдете в „Добрих радах“ в однім із слідуючих чисел „Народ. Часоп.“; там собі прочитаете. — 2) Як роблять ся кварґлі? — На жаль не можемо Вам зараз на се питане подати рецепти, після котрої Ви би научили ся робити кварґлі; мусимо самі насамперед о ню постарати ся. Можемо лиш то сказати, що они роблять ся із звичайного коровячого сира. Сьвіжий сир добре розтирае ся, відтак роблять ся з него маленькі і досить тоненькі кружільця, котрі опісля мусять ще перегливіти. Кажуть, що в тій цїли зливають їх пивом; чи теплим, чи студеним, того вже не уміемо сказати. Найславнїйші кварґлї виробляють в Оломуцу. Скоро розвідаемо спосіб їх робленя, то подамо его в „Добрих радах“. — 3) Теплота людского тїла в здоровім чоловіцї есть більше менше завсїгди однакова 36 і пів до 37 і пів степеня Цельзия (або 28 до 30 степенїв Реоміра). В сих границях, зміняе ся она лиш незначно: по обідї підчас травленя есть найбільша, відтак під ніч зменшае ся а рано межи 2 а 6 год. есть найменша; отже підчас спаня стае найменша і длятого то в ночи мусимо накривати ся. В декотрих хоробах може теплота збільшити ся аж до 44 ст. Ц. або зменшити ся аж до 25. В кождій горячці теплота збільшае ся, для того добре мати дома термометер і міряти ним теплоту тїла. Термометри такі (звані максимальними, длятого, що живе срібло підходить в них в гору аж до висоти теплоти тїла і на ній стае; опісля треба его струсти аж до нулї) продають тепер в аптиках по 1 зр. до 1 зр. 50 кр. Нормальна теплота (звичайно означена на них червоною чертою і червоним числом (37 степенїв), до 38 степенїв есть високо нормальна теплота, близька горячки; від 38 до 39 легка горячка; від 39 до 40 значна горячка а від 40 до 42 степенїв вже велика горячка і знак недалекої смерти. Коли теплота спаде нагло з 37 на 33 степенїв, то знак наглого опаданя сил і недужому треба чим скорше дати напити ся міцного вина, коняку або міцної кави, щоби скріпити бите серця. — З сего видите, як важна річ мати термометр дома до міряня теплоти тїла. Его треба недужому вкладати під паху, тим кінцем, в котрім есть живе срібло; нехай подержить его мінуту, дві. — **Евгенія з Верхрата**: Білого футра звґори не зафарбуе Вам на чорно нїхто у Львові; треба би посилати аж до Відня або Липска. — **Цікавий з Зеленої**: Такі приповідки як о „Фялипі з конопель“ або „Заблоцкий на милї“ не мають в собі нїякої глубшої гадки і шкода на їх поясненє час тратити. Они служать лиш за порівнане; можна би до того так само добре ужити якого Івана або Грицька. Майже то само далось би сказати і о приповідцї „Голий як турецкий сьвятий“, наколи-б ся приповідка не була ще до того і неправдива в порівнаню. Слова „голий“ годї дословно брати, бо як ми, так само і Турки уявляють собі своїх сьвятих такими, як були за житя, отже в одежи. Турки також не мають сьвятих, щоби се порівнане можна відносити до способу мальованя. Одно лиш може бути, що слово „голий“ значить в приповідцї тілько, що „не маючий нїчого“, „бідний“. Турки, як і взагалї магометани мають чотири роди сьвятих: 1) Наслїдники пророка: тих есть дуже мало і они всї бувають богаті за житя. — 2) Гаджі або богомольцї, що ходили до Мекки; і сї, хоч і не богачі, не суть бідні, бо магометани надїляють їх яко своїх сьвятцїв щедро всїляким добром. Бідний магометанин як-раз іде длятого до Мекки, щоби з него був „гаджі“ і він відтак міг собі яко сьвятий вигідно жити. — 3) Марабу, т. е. люди, що за житя відзначали ся щедрим даванем милостинї і якимись добрими дїлами, н. пр. вимурованем керницї в пустинї. — О сих трох родах турецких сьвятих годї сказати, що они „голї“. — 4) Мабулю або божевільні. Після віруваня магометан пророк відбирае божевільним часть їх людского духа, а дае часть божого і тому они уважають ся за сьвятих. Ну, божевільний, що правда, може иноді бути і „голим“, але сего виїмкового случаю годї брати за правило до порівнаня. З того всего виходить, що приповідка о турецкім сьвятім не мае нїякого значіня. — Всї ті три приповідки суть польскі, а дві перші з них — о скілько собі пригадуемо — бували пояснювані навіть в шкільних книжках. — **Ґ. Ц. в З.**: 1) Іспитований рабіном кандидат може бути провізорично учителем мойсеевої віри в публичній школї, скоро на то згодить ся настоятельство збору ізр. віроісповіданя і Рада шкільна окружна. В такім случаю дістане ремунерацию без дальших заходів. До узисканя сталої посади потреба ему мати кваліфікацию учительску т. е. матуру з семінарий учительской і іспит кваліфікацийний, а настоятельство збору ізр. мусить ще і припоручити его. Сим залагоджуемо 1 і 3 Ваше питане. — 2) Потрібні до науки мойсеевої релїґії книжки для шкіл народних зладив п. Плянер (Planer) (переклад з нїмецкого Sonndheimer-а) а комісия зложена з учителїв мойсеевої релїґії і рабіна у Львові поручила їх до ужитку шкіл і есть повна надія, що краева Рада шкільна затвердить ті учебники. У Львові они вже уживають ся. Дістати можна у автора: Плянер, Львів ул. Ягайлоньска ч. 17. — 3) Що-до пропавшого манускрипту жидівскої історий дамо Вам знати иншим разом, бо ми случайно знайшли можливий спосіб відшуканя его, о чім годї тут писати. — 4) Суд на певно буде, але коли — того не можемо знати. — **Олекса з Нагорець**: Нам не потреба. — **Вікторович з Д. коло Ку.**: На жаль не можемо Вам дати нїякого занятя. А хоч би яке й було, то раз треба би до того фахового журналїста і лїтерата з висшим і всесторонним образованем, а Ви лише що укінчений матурист; а відтак нїяка робота, якої би Ви могли підняти ся на розстайність, або хоч би лиш хвилевим приїздом залагоджувати.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

Заяць, лїсний з Полудника з сивіючою, густою бородою, з грубими устами і весело глядячими на сьвіт очима. За ним всунула ся показна пані Заяцева і дві дорідні, стрункі як тополї панни Заяцівні. Широкі в плечах і в бедрах, грубокостисті і білого тїла.

— Три склянки малі, а одна велика — крикнув голосно пан Заяць, кивнувши головою на привіт Войтуневи.

— Старий по двайцятьлїтній службі чей заслужив велику склянку? — сказав до Войтуня.

І знов отворили ся двері, але тихо. До комнати війшла родина лїсних, з Поломиї.

Поломияки, як їх називано, відзначали ся паньским поведенем. Муж найстаршої дочки був жандармом, говорено загально, що навіть фельдвеблем, комендантом якоїсь там стациї жандармериї, а то наповнювало гордостию цїлу родину. Дві молодші дочки займали ся кравецтвом. Шили по шляхотских дворах і там набрали ся смаку і уложеня, пишаючись тим відтак серед пільзненьских міщанок.

О скілько Заяцівні гордили ся грубою костию, о тілько Поломиянки були стрункі, делїкатні, хоч доброго росту.

Між родиною Заяцїв а Поломийскою вела ся від давна тиха борба, о перпіеньство в околици і о вплив у дворі.

Заяць дув головно на то, що его дочка віддавши ся в Америцї за сина коваля з Бончалки, ускладала разом з мужем тисяч вісїмсот паперків і за ті гроші велїли собі купити кусень ґрунту в Бончалцї. А коли ще два або три тисячі зароблять, то вернуть і на своїм сьмітю будуть панами.

— Хоч мій зять не був нї жандармом, нї фельдфеблем, то й так заїде до церкви бричкою обитою синим сукном.

Послїдні слова вимавляв Заяць голосно і виразно. Бричка обита синим сукном, була верхом мрій Заяця і его родин.

Поломиянки усьміхали ся з брички і синого сукна. Они в їх власнім пересьвідченю повинні їздити повозом, колиб не завистна доля і та мала похибка, що прийшли на сьвіт не у дворі а в Поломиї. Не жалували ся, але мали скритий і справедливий жаль до долї.

За родинами Поломийскою і Заяцїв надтягнули писарі і двох помічників при горальни і бровари. Товариство оживило ся, розмавляли голосно і сьміяло ся.

Поломийскі панни сьміяли ся з дотепів молодежи тихо, Заяцівні голосно і басом. Поломийскі панни споглядали на Войтуня любо і нїжно; Заяцівні кидали горячі, визиваючі погляди.

(Дальше буде.)

Надіслане.

Рух поїздів зелїзничних

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Сколього і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05[2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50[8]	7·48[9]
Янова	—	—	—	—	1·04[6]	3·15[7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Час подаемо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Адам [illegible]

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера